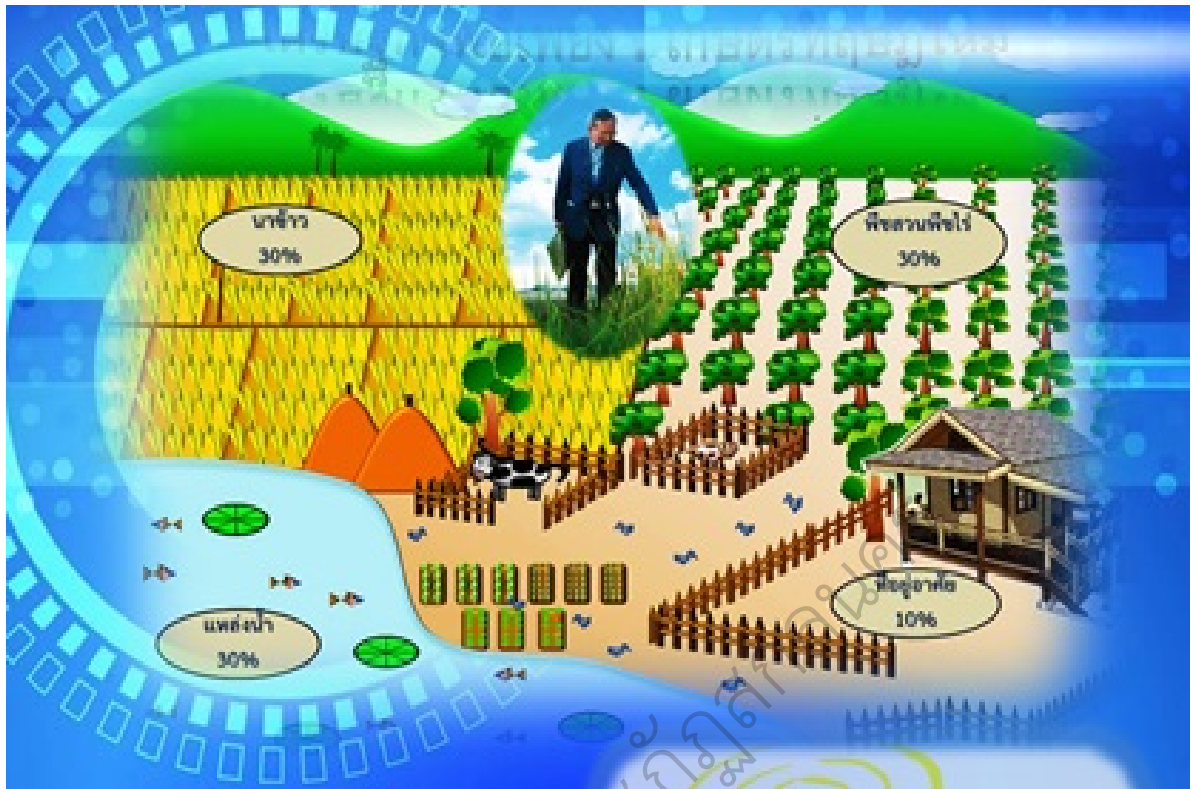

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างคู่มือการเรียนรู้แบบโครงการวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่
ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คู่มือ

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
 วิชาเกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมกับ
 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คำนำ

คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนรายภาคเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ของรายวิชาเกษตร ทฤษฎีใหม่ รายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งการจัดทำคู่มือของครูผู้สอนในเล่มนี้ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก ผู้บริหาร ครู และ ผู้เรียน ที่ร่วมกันระดมความคิดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนเกิดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครบตาม จุดประสงค์ของตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติที่พึง ประสงค์ของสถานศึกษา

ขอขอบคุณ คณาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน ที่ให้ความรู้ คำแนะนำและให้ คำปรึกษาเป็นแนวทาง ทำให้คู่มือเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสาร เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากพบข้อผิดพลาดหรือมีข้อเสนอแนะประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้แก้ไข ปรับปรุง ด้วยความขอบคุณยิ่ง

ณัฐรดา คำแพงเมือง

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงสำหรับครู	182
วัตถุประสงค์	182
ความเป็นมาและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	182
ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน	183
คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม	184
กำหนดการสอน	186
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	187
บรรณานุกรม	216

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

**คู่มือการเรียนรู้แบบโครงการวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจงสำหรับครู

เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนมากยิ่งขึ้น ครูได้จัดทำความเข้าใจและให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ครูศึกษาคู่มือและเนื้อหาวิชาทักษะการเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ชี้แจงจุดประสงค์ในการเรียนให้นักเรียนได้เข้าใจ
3. จัดเตรียมห้องเรียนและแบ่งกลุ่ม เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ใบความรู้ ใบงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนกระดาษคำตอบ

4. จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนคู่มือการเรียนรู้
5. ครูเป็นกัลยาณมิตรกับนักเรียน ให้ความสนใจ เอาใจใส่ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ชี้แจงให้นักเรียนทราบในสิ่งที่ไม่เข้าใจ เน้นความสนุกสนานไม่เน้นบรรยากาศตึงเครียดในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

คู่มือการเรียนรู้แบบโครงการรายวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จัดทำโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในรายวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่มากยิ่งขึ้น โดยผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในการทำคู่มือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. เพื่อสร้างเครื่องมือประเมิน ทักษะการแก้ปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยครูหรือผู้สนใจที่จะนำไปใช้ สามารถเปรียบเทียบการพัฒนาการของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้คู่มือในการจัดการเรียนรู้

ความเป็นมาและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้จัดทำคู่มือเล่มนี้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนขาด

ทักษะการปฏิบัติงาน ไม่มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ขาดทักษะการแก้ปัญหา และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ผู้จัดทำจึงศึกษาค้นคว้าและได้พบว่า ถ้าต้องการให้นักเรียนเกิดทักษะการปฏิบัติ มีความรับผิดชอบ จะต้องใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และมีทักษะการแก้ปัญหา จะต้องใช้กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นอีกด้วย

ผู้จัดทำคู่มือนี้ได้รวมเอาวิธีการสอนทั้งสองวิธีเข้าด้วยกัน ได้คู่มือการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน
- ขั้นที่ 2 เลือกหัวข้อ (ยึดหลักความมีเหตุผล)
- ขั้นที่ 3 ศึกษาเอกสาร (ยึดเงื่อนไขความรอบรู้)
- ขั้นที่ 4 เขียนเค้าโครง (ยึดเงื่อนไขความรอบรู้)
- ขั้นที่ 5 การปฏิบัติโครงงาน (ยึดหลักความพอประมาณ เงื่อนไขความรอบรู้ ความรอบคอบและเงื่อนไขความซื่อสัตย์)
- ขั้นที่ 6 การเขียนรายงาน (ยึดหลักความมีเหตุผล เงื่อนไขความรอบรู้)
- ขั้นที่ 7 การนำเสนอโครงงาน (ยึดหลักความมีเหตุผลและเงื่อนไขความรอบรู้)

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1. ก่อนทำการสอนด้วยคู่มือนี้ ครูจะต้องทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียน เพื่อให้รู้จักความรู้พื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน จุดบันทึกเป็นคะแนนก่อนเรียนไว้เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้ากับการทดสอบหลังเรียน ซึ่งแบบทดสอบมีไว้ในคู่มือนี้พร้อมเฉลย
2. ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จะมีใบความรู้ไว้ให้ครูและนักเรียนได้ศึกษามีใบงานไว้ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ มีแบบฝึกหัดพร้อมเฉลย
3. ครูจะต้องเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า เตรียมสื่อและอุปกรณ์ไว้ให้พร้อมก่อนสอนเสมอ
4. เวลาในแต่ละแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม

รายวิชา เกษตรทฤษฎีใหม่ รหัสวิชา ง31242 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

เวลา 40 ชั่วโมง จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่
เข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน การประยุกต์ใช้
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการ รวมทั้งตัวอย่างชุมชนพอเพียง
เข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่
เข้าใจในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์ในประเทศไทย เข้าใจในเรื่องความรู้
ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์ในประเทศไทย และเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับ
สหกรณ์ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงเข้ากับความรู้และประสบการณ์ จากกรณี
ตัวอย่าง สภาพจริง สื่อทุกประเภท อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและ ภูมิ
ปัญญา ทดลอง ฝึกปฏิบัติ และวางแผนการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ทำแผน ปฏิบัติการ
โครงการ และนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนิน
ชีวิตของตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตลอดจนมีการประเมินตนเอง

เพื่อให้เป็นคนมีเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ และมีคุณธรรม
จริยธรรมในการพัฒนาชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนด้านสังคม เศรษฐกิจและ
สิ่งแวดล้อม

ผลการเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการ
ประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่
2. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตและปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการ รวมทั้งตัวอย่าง
ชุมชนพอเพียง
3. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการ
ประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

4. รู้และเข้าใจในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์ในประเทศไทย
5. รู้และเข้าใจในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์และสหกรณ์ในประเทศไทย
6. รู้และเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์ในโครงการอันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ

กำหนดการสอน เรื่อง ชุมชนพอเพียง

เนื้อหา	แผนการจัด กิจกรรม การเรียนรู้ที่	เนื้อหาย่อย	จำนวน ชั่วโมง	หมายเหตุ
การ	1	ทฤษฎีใหม่	6	รวม
เรียนรู้	2	การผลิตและปัญหาการผลิตในชุมชน	6	คาบเวลา
แบบ	3	การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจ	6	สอน
โครงการ		พอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการ		18 ชั่วโมง
วิชา				
เกษตร				
ทฤษฎี				
ใหม่				
ร่วมกับ				
หลัก				
ปรัชญา				
ของ				
เศรษฐกิจ				
พอเพียง				

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

รายวิชาเกษตรทฤษฎีใหม่	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุมชนพอเพียง	เวลา 18 ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่	เวลา 6 ชั่วโมง
ผู้สอน นางสาวณัฐรดา คำแพงเมือง สอนวันที่ เดือน พ.ศ. 2561	

1. สาระสำคัญ

ทฤษฎีใหม่เป็นหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งแนวทางการดำเนินงานตามทฤษฎีใหม่มี 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การผลิต ชั้นที่ 2 การรวมพลังในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ และชั้นที่ 3 การติดต่อประสานงานเพื่อจัดหาทุนหรือแหล่งเงิน

2. ผลการเรียนรู้

- รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอนของทฤษฎีใหม่ได้
2. บอกปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง
3. เห็นความสำคัญของแนวคิดทฤษฎีใหม่
4. สืบค้นและวิเคราะห์เกี่ยวกับขั้นตอนของทฤษฎีใหม่

4. สาระการเรียนรู้

- ทฤษฎีใหม่
 1. ความเป็นมาและแนวคิดทฤษฎีใหม่
 2. ขั้นตอนของเกษตรทฤษฎีใหม่
 3. การเกษตรทฤษฎีใหม่จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ
 4. ปัจจัยในการประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่
 5. ตัวอย่างเกษตรกรทฤษฎีใหม่

5. หลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความพอประมาณ

- สามารถทำงานตามศักยภาพของตนเองได้ตามเวลาที่กำหนด

2. ความมีเหตุผล

- สามารถบอกปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

3. ความมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- ชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่น
- เห็นความสำคัญของแนวคิดทฤษฎีใหม่
- สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม

4. เจื้อนไขความรู้

- รู้ความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอนของทฤษฎีใหม่
- รู้หลักการของทฤษฎีใหม่

5. เจื้อนไขคุณธรรม

- มีความรับผิดชอบ
- มีความสามัคคี
- มีความอดทน
- สร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้โดยเปิดวีดิทัศน์ เพลง รอยเท้าพ่อ ให้นักเรียนได้ดูและฟัง

1.2 ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษร (ก-ง) หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน แต่ยังไม่ต้องเฉลยคำตอบ

1.3 ครูเปิดวีดิทัศน์เกษตรทฤษฎีใหม่ให้นักเรียนดู

1.4 ครูแจ้งผลการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

1.5 ครูสนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

1.5.1 ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

1.5.2 ที่บ้านนักเรียนปลูกพืชผักสวนครัวและผลไม้หรือไม่ อะไรบ้าง

1.5.3 นักเรียนคิดว่าการปลูกพืชผักสวนครัวและผลไม้ในบริเวณบ้านมีผลดีหรือไม่ อย่างไร

1.5.4 นักเรียนคิดว่าจะนำความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ไปใช้ในชีวิตได้หรือไม่ อย่างไร

1.6 หลังจากสนทนาซักถามแล้ว ครูสรุปว่า ทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักการในการจัดการทรัพยากรระดับไร่นา คือ ที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากนั้นครูเชื่อมโยงข้อสรุปไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 เลือกหัวข้อ (ยึดหลักความมีเหตุผล)

2.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6–8 คน โดยวิธีจับสลากลูกอม

2.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกรูปแบบแปลงปลูกผักสวนครัวจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต โดยใช้เหตุผลพิจารณาเลือก

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 ศึกษาเอกสาร (ยึดเงื่อนไขความรอบรู้)

3.1 ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ทฤษฎีใหม่ จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้โดยใช้ความรู้ที่ศึกษาจากใบความรู้ เรื่อง ทฤษฎีใหม่

3.1.1 ข้อมูลในใบความรู้กล่าวถึงเรื่องอะไร

3.1.2 ปัญหาหลักของเกษตรกรคืออะไร

3.1.3 แนวคิดทฤษฎีใหม่มีมูลเหตุมาจากที่ใด

3.2 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบของแปลงปลูกผักสวนครัวที่เลือกไว้

ขั้นที่ 4 เขียนเค้าโครง (ยึดเงื่อนไขความรอบรู้)

4.1 หลังจากได้ข้อมูลเพียงพอแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มอภิปรายโดยใช้ความรู้ที่ศึกษามา และเขียนเค้าโครงปฏิบัติโครงการตามแบบฟอร์มโครงร่างโครงการ ต่อไป

4.2 ครูให้แต่ละกลุ่มส่งเค้าโครงของโครงการ

ชั่วโมงที่ 3 – 5

ขั้นที่ 5 การปฏิบัติโครงการงาน (ยึดหลักความพอประมาณ เงื่อนไขความรอบรู้และเงื่อนไขคุณธรรมความซื่อสัตย์)

5.1 ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเริ่มปฏิบัติโครงการงานโดยทำแปลงปลูกผักตามรูปแบบที่ได้ศึกษาไว้โดยประมาณความจำเป็นและใช้งบประมาณอย่างประหยัดและมีความอดทน

5.2 ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

5.3 เมื่อแต่ละกลุ่มทำแปลงปลูกผักเรียบร้อยแล้ว ให้แต่ละกลุ่มลงเมล็ดพันธุ์เพาะปลูกในแปลง และดูแลแปลงปลูกผักอย่างสม่ำเสมอต่อไป

ขั้นที่ 6 การเขียนรายงาน (ยึดหลักความมีเหตุผลและเงื่อนไขความรอบรู้)

6.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผลการศึกษาและผลการปฏิบัติโครงการงานมาสรุปเป็นรูปเล่มโครงการงานโดยใช้ความรู้อย่างมีเหตุผล

ชั่วโมงที่ 6

ขั้นที่ 7 การนำเสนอโครงการงาน (ยึดหลักความมีเหตุผลและเงื่อนไขความรอบรู้)

7.1 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานอย่างมีเหตุผล กลุ่มละ 10 นาที พร้อมเปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่นซักถามและวิจารณ์ผลงาน โดยครูคอยเสริมความรู้ให้คำแนะนำ คำติ-ชมแก่นักเรียนแต่ละกลุ่ม

7.2 เมื่อนำเสนอผลการอภิปรายครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการอภิปราย

7.3 ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่ และทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีใหม่ รวมทั้งช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

7.4 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ทฤษฎีใหม่ โดยให้นักเรียนสรุปเป็นแผนที่ความคิด

7. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ใบความรู้ เรื่อง ทฤษฎีใหม่
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่
4. แบบฟอร์มโครงร่างโครงการงาน

5. แบบบันทึกผลการอภิปราย
6. แบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
7. แบบประเมินโครงการ

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการ	เครื่องมือ
1. อธิบายความเป็นมาแนวคิด ขั้นตอนของทฤษฎีใหม่ได้	ตรวจใบงาน	ใบงานที่ 1
2. บอกปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่ได้ถูกต้อง	การปฏิบัติโครงการ	แบบประเมินโครงการ
3. สืบค้นและวิเคราะห์เกี่ยวกับขั้นตอนของทฤษฎีใหม่	สืบค้นในห้องสมุดและอินเทอร์เน็ต	แบบบันทึกผลการอภิปราย
4. เห็นความสำคัญของแนวคิดทฤษฎีใหม่	สังเกต	แบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นายอาวุธ โอชาพงศ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงศรีราชาพิทยาคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

บันทึกผลหลังการสอน

.....
.....
.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....
.....

แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(นางสาวณัฐรดา คำแพงเมือง)

ครูผู้ช่วย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุมชนพอเพียง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

<p>1. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของทฤษฎีใหม่</p> <p>ก. การทำไร่นาสวนผสม</p> <p>ข. การปลูกพืชหมุนเวียน</p> <p>ค. การปลูกพืชแบบขึ้นบันได</p> <p>ง. การปลูกพืชหลากหลายชนิด</p> <p>2. แนวคิดทฤษฎีใหม่เกิดขึ้นครั้งแรกในพื้นที่จังหวัดใด</p> <p>ก. ลพบุรี</p> <p>ข. สระบุรี</p> <p>ค. อโยธยา</p> <p>ง. ประจวบคีรีขันธ์</p> <p>3. แนวคิดทฤษฎีใหม่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรในข้อใดมากที่สุด</p> <p>ก. มนุษย์</p> <p>ข. แหล่งน้ำ</p> <p>ค. ดินและน้ำ</p> <p>ง. น้ำและป่าไม้</p> <p>4. “ทฤษฎีใหม่เป็นหลักการที่เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินขนาดเล็ก” จากข้อความนี้พื้นที่ทำกินขนาดเล็กหมายถึงข้อใด</p> <p>ก. ที่ดินประมาณ 5 ไร่</p> <p>ข. ที่ดินประมาณ 15 ไร่</p> <p>ค. ที่ดินประมาณ 50 ไร่</p> <p>ง. ที่ดินประมาณ 150 ไร่</p>	<p>5. ข้อใดคือประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินการตามแนวคิดทฤษฎีใหม่</p> <p>ก. ลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตตกต่ำ</p> <p>ข. มีรายได้และมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี</p> <p>ค. มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง</p> <p>ง. ถูกทุกข้อ</p> <p>6. ขั้นตอนของเกษตรทฤษฎีใหม่มีกี่ขั้น</p> <p>ก. 2 ขั้น</p> <p>ข. 3 ขั้น</p> <p>ค. 4 ขั้น</p> <p>ง. 5 ขั้น</p> <p>7. การจัดสรรพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยเป็นการดำเนินงานของเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นใด</p> <p>ก. ขั้นต้น</p> <p>ข. ขั้นกลาง</p> <p>ค. ขั้นก้าวหน้า</p> <p>ง. ขั้นสุดท้าย</p> <p>8. ข้อใดคืออัตราส่วนการแบ่งพื้นที่ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่</p> <p>ก. 30:20:20:30</p> <p>ข. 30:30:20:20</p> <p>ค. 30:30:30:10</p> <p>ง. 40:30:20:10</p>
--	---

9. การปลูกข้าวในพื้นที่ส่วนที่สอง
มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

- ก. จำหน่ายภายในประเทศ
- ข. ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ
- ค. แลกเปลี่ยนกับสินค้าชนิดอื่น
- ง. บริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี

10. พื้นที่ส่วนที่น้อยที่สุดนำไปใช้ประโยชน์
อะไร

- ก. ปลูกข้าว
- ข. ปลูกไม้ผล
- ค. ที่อยู่อาศัย
- ง. สระเก็บกักน้ำ

11. การรวมพลังในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ของ
เกษตรกรจะประสบผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยใด
กับปัจจัยใดเป็นสำคัญ

- ก. ความสามัคคี
- ข. ความอดทนอดกลั้น
- ค. ความรู้ความสามารถ
- ง. ความเป็นประชาธิปไตย

12. ข้อใดคือผลดีที่เกษตรกรได้รับจากการ
ดำเนินงานในขั้นที่ 3

- ก. ขายข้าวได้ในราคาสูง
- ข. มีผู้สนใจเก็บรวบรวมข้าว
- ค. มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- ง. มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

13. ข้อใดเป็นการผลิตสินค้าและบริการ
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. การผลิตเฉพาะสินค้าเกษตรกรรม
- ข. การผลิตโดยใช้ทรัพยากรในประเทศ
- ค. การผลิตเพื่อส่งจำหน่ายยัง

ต่างประเทศ

- ง. การผลิตให้เพียงพอแก่การบริโภค
ภายในประเทศ

14. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดทฤษฎีใหม่
มุ่งแก้ปัญหาใด

- ก. ความขัดแย้งทางสังคม
- ข. ความแตกแยกของประชาชน
- ค. การขาดแคลนที่ดินและแหล่งน้ำ
ทำการเกษตร

- ง. การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน
ของคนในสังคม

15. ข้อใดคือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

- ก. ชีวิตอยู่เย็น สังคมเป็นสุข
- ข. ความมั่นคงในชีวิตและการทำงาน
- ค. การพัฒนาที่ทัดเทียมกับนานาประเทศ
- ง. การมีสำนึกด้านคุณธรรมของคนในชาติ

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุมชนพอเพียง

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ความหมายของทฤษฎีใหม่ ก การทำไร่นาสวนผสม ข การปลูกพืชหมุนเวียน ค การปลูกพืชแบบขั้นบันได ง การปลูกพืชหลากหลายชนิด 2. แนวคิดทฤษฎีใหม่เกิดขึ้นครั้งแรกในพื้นที่จังหวัดใด ก ลพบุรี ข สระบุรี ค อยุธยา ง ประจวบคีรีขันธ์ 3. แนวคิดทฤษฎีใหม่ให้ความสำคัญกับการจัดสรรทรัพยากรในข้อใดมากที่สุด ก มนุษย์ ข แหล่งน้ำ ค ดินและน้ำ ง น้ำและป่าไม้ 4. “ทฤษฎีใหม่เป็นหลักการที่เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินขนาดเล็ก” จากข้อความนี้พื้นที่ทำกินขนาดเล็กหมายถึงข้อใด ก ที่ดินประมาณ 5 ไร่ ข ที่ดินประมาณ 15 ไร่ ค ที่ดินประมาณ 50 ไร่ ง ที่ดินประมาณ 150 ไร่	5. ข้อใดคือประโยชน์ที่รับจากการดำเนินการตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ก ลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตตกต่ำ ข มีรายได้และมีอาหารไว้บริโภคตลอดปี ค มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ง ถูกทุกข้อ 6. ขั้นตอนของเกษตรทฤษฎีใหม่มีกี่ขั้น ก 2 ขั้น ข 3 ขั้น ค 4 ขั้น ง 5 ขั้น 7. การจัดสรรพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยเป็นการดำเนินงานของเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นใด ก ขั้นต้น ข ขั้นกลาง ค ขั้นก้าวหน้า ง ขั้นสุดท้าย 8. ข้อใดคืออัตราส่วนการแบ่งพื้นที่ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ก 30:20:20:30 ข 30:30:20:20 ค 30:30:30:10 ง 40:30:20:10

9. การปลูกข้าวในพื้นที่ส่วนที่สอง
มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

- ก จำหน่ายภายในประเทศ
- ข ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ
- ค แลกเปลี่ยนกับสินค้าชนิดอื่น
- ง บริโภคในครัวเรือนตลอดทั้งปี

10. พื้นที่ส่วนที่น้อยที่สุดนำไปใช้ประโยชน์
อะไร

- ก ปลูกข้าว
- ข ปลูกไม้ผล
- ค ที่อยู่อาศัย
- ง สระเก็บกักน้ำ

11. การรวมพลังในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ของ
เกษตรกรจะประสบผลสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยใดเป็นสำคัญ

- ก ความสามัคคี
- ข ความอดทนอดกลั้น
- ค ความรู้ความสามารถ
- ง ความเป็นประชาธิปไตย

12. ข้อใดคือผลดีที่เกษตรกรได้รับจากการ
ดำเนินงานในขั้นที่ 3

- ก ชายข่าวได้ในราคาสูง
- ข มียุ่งสำหรับเก็บรวบรวมข้าว
- ค มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต
- ง มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง

13. ข้อใดเป็นการผลิตสินค้าและบริการตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก การผลิตเฉพาะสินค้าเกษตรกรรม
- ข การผลิตโดยใช้ทรัพยากรในประเทศ
- ค การผลิตเพื่อส่งจำหน่ายยังต่างประเทศ
- ง การผลิตให้เพียงพอแก่การบริโภค
ภายในประเทศ

14. การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงและแนวคิดทฤษฎีใหม่
มุ่งแก้ปัญหาใด

- ก ความขัดแย้งทางสังคม
- ข ความแตกแยกของประชาชน
- ค การขาดแคลนที่ดินและแหล่งน้ำ
ทำการเกษตร
- ง การกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน
ของคนในสังคม

15. ข้อใดคือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา
ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

- ก ชีวิตอยู่เย็น สังคมเป็นสุข
- ข ความมั่นคงในชีวิตและการงาน
- ค การพัฒนาที่ทัดเทียมกับนานาประเทศ
- ง การมีสำนึกด้านคุณธรรมของคนในชาติ

ใบความรู้ เรื่อง ทฤษฎีใหม่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่

ผลการเรียนรู้ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

ทฤษฎีใหม่

ความเป็นมาแห่งพระราชดำริทฤษฎีใหม่ แรงดลพระราชหฤทัยในเรื่องนี้เกิดจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในภาคอีสาน บริเวณพื้นที่บ้านกุดตอแก่น ตำบลกุดลิ้ม-คุ้มใหญ่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ที่แร้นแค้นยากจนของชาวบ้าน จึงนำเหตุการณ์เหล่านั้นมาพระราชทานพระราชดำรัสแก่บรรดาคณะบุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายพระพรชัยมงคลในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2535 ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ว่า

“...ถามชาวบ้านที่อยู่那儿ว่า เป็นอย่างไรบ้างปีนี้ เขาบอกว่าเก็บข้าวได้ แล้วข้าวก็อยู่ตรงนั้น กองไว้ เราก็ไปดูข้าว ข้าวนั้นมีรวงจริง แต่ไม่มีเมล็ดหรือรวงหนึ่งมีซีกสองสามเมล็ด ก็หมายความว่า 1 ไร่ คงได้ประมาณซีกถึงเดียวหรือไม่ถึงถึงต่อไร่ ถามเขา ทำไมเป็นอย่างนี้ เขาบอกว่า เพราะไม่มีฝน เขาปลูกกล้าไว้ แล้วเมื่อขึ้นมาก็ปักดำไม่ได้ เพราะว่าไม่มีน้ำ ก็ปักในทรายทำรูในทรายแล้วปักลงไป เมื่อปักแล้วตอนกลางวันก็เขามันงอลงไป แต่ตอนกลางคืนก็ตั้งตัวตั้งตรงขึ้นมา เพราะมีน้ำค้าง แล้วในที่สุดก็ได้รวง แต่ไม่มีข้าวเท่าไร อันนี้เป็นบทเรียนที่ดี...แสดงให้เห็นว่า ข้าวนี้เป็นพืชแข็งแรงมาก ขอให้ได้น้ำค้างก็พอ แม้จะเป็นข้าวธรรมดาไม่ใช่ข้าวไร่ ถ้าหากว่าเราช่วยเขาเล็กน้อยก็สามารถที่จะได้ข้าวมากขึ้นหน่อย พอที่จะกิน ฉะนั้น โครงการที่จะทำมิใช่จะต้องทำโครงการใหญ่โตมากนักจะได้ผลทำเล็ก ๆ ก็ได้ จึงเกิดความคิดมาว่าในที่เช่นนั้น ฝนดีพอสมควร แต่ลงมาไม่ถูกระยะเวลา... ฝนก็ทิ้งช่วง ข้าวก็ไม่ดี...”

จากพระราชดำรัสข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการที่ทรงรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น จากปัญหาข้อเท็จจริง แล้วทรงวิเคราะห์เป็นแนวคิดทฤษฎีว่า “...วิธีการแก้ไขก็คือต้องเก็บน้ำฝนที่ตกลงมา ก็เกิดความคิดว่าอยากทดลองดูสัก 10 ไร่ ในที่อย่างนั้น 3 ไร่จะเป็นบ่อน้ำคือเก็บน้ำฝนแล้ว ถ้าจะต้องบุด้วยพลาสติกก็บุด้วยพลาสติก ทดลองดู แล้วอีก 6 ไร่ทำเป็น

ที่นา ส่วนไร่ที่เหลือก็เป็นบริการหมายถึง ทางเดินหรือกระต๊อบหรืออะไรก็ได้แล้วแต่
หมายความว่า น้ำ 30% ที่ทำนา 60% ก็เชื่อว่า ถ้าเก็บน้ำไว้ได้จากเดิมที่เก็บเกี่ยวข้าวได้
ไร่ละประมาณ 1-2 ถัง ถ้ามีน้ำเล็กน้อยอย่างนั้นก็ควรจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ ไร่ละประมาณ
10-20 ถัง หรือมากกว่า... ”

ปัญหาหลักของเกษตรกรในอดีตจนถึงปัจจุบันที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การ
ขาดแคลนน้ำเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพื้นที่เกษตรที่อาศัยน้ำฝน ซึ่งเป็น
พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในเขตที่มีฝนค่อนข้างน้อยและส่วนมากเป็นนาข้าวและพืชไร่
เกษตรกรยังคงทำการเพาะปลูกได้ปีละครั้งในช่วงฤดูฝนเท่านั้น และมีความเสี่ยงกับความ
เสียหายอันเนื่องมาจากความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศและฝนทิ้งช่วง แม้ว่าจะมีการขุด
บ่อหรือสระเก็บน้ำไว้ใช้บ้างแต่ก็ไม่มีขนาดแน่นอนหรือมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาให้มีน้ำใช้
ไม่เพียงพอ รวมทั้งระบบการปลูกพืชไม่มีหลักเกณฑ์ใด ๆ และส่วนใหญ่ปลูกพืชชนิดเดียว

ด้วยเหตุนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อเป็น
การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความยากลำบากดังกล่าว ให้สามารถผ่านพ้นช่วงเวลา
วิกฤตโดยพระราชดำรินี้ ทรงเรียกว่า “ทฤษฎีใหม่” อันเป็นแนวทางหรือหลักการในการ
บริหารการจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วน
ที่ทฤษฎีใหม่ ทำไม่ถึงใหม่ เป็นเพราะว่า มีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็น
สัดส่วนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรซึ่งไม่เคยมีใครคิดมาก่อน มีการคำนวณ
โดยหลักการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่กักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม
ตลอดปี มีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ สำหรับเกษตรกรรายย่อย ทฤษฎีใหม่มีการ
ดำเนินงานแบ่งเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 การผลิต ชั้นที่ 2 การรวมกลุ่ม และ ชั้นที่ 3 การ
ดำเนินธุรกิจ

ที่มา:

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบ**

เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.

ใบงานที่ 1 เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่

ผลการเรียนรู้ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง อ่านบทความแล้วตอบคำถาม

เกษตรทฤษฎีใหม่

ทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดแบ่งพื้นที่ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งหมายถึง

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30% ใช้ขุดสระน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำในฤดูฝนและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ ปลา และพืชน้ำต่าง ๆ

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้บริโภคสำหรับครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้บริโภค หากเหลือก็นำไปจำหน่าย

พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนน โรงเรือน และอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวเป็นสูตรหรือหลักการโดยประมาณเท่านั้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมโดยขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่ดิน ปริมาณน้ำฝน และสภาพแวดล้อม

ที่มา:

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง**, 2542.

1. ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

2. นักเรียนคิดว่าทฤษฎีใหม่มีประโยชน์อย่างไร

3. เป้าหมายสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่คืออะไร

4. วาดภาพเพื่อจัดแบ่งพื้นที่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ลงในกรอบที่กำหนด พร้อมเขียนอธิบายว่าจะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อะไรบ้าง รวมทั้งเติมรายละเอียดต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีในพื้นที่ของตน

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

ใบงานที่ 1 เรื่อง เกษตรทฤษฎีใหม่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่

ผลการเรียนรู้ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง อ่านบทความแล้วตอบคำถาม

เกษตรทฤษฎีใหม่

ทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด การจัดแบ่งพื้นที่ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งหมายถึง

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30% ใช้ขุดสระน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำในฤดูฝนและใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ ปลา และพืชน้ำต่าง ๆ

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้บริโภคสำหรับครัวเรือนให้เพียงพอตลอดปี

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้บริโภค หากเหลือก็นำไปจำหน่าย

พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนน โรงเรือน และอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวเป็นสูตรหรือหลักการโดยประมาณเท่านั้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมโดยขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่ดิน ปริมาณน้ำฝน และสภาพแวดล้อม

ที่มา: กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง**, 2542.

1. ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

แนวคำตอบ

แนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตร
ในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. นักเรียนคิดว่าทฤษฎีใหม่มีประโยชน์อย่างไร

แนวคำตอบ

ประโยชน์ของทฤษฎีใหม่ คือ

1) ทำให้เกษตรกรเลี้ยงตนเองได้และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

2) ประหยัดค่าใช้จ่ายจากการทำนา ปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์

3) ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วงสามารถนำน้ำที่เก็บไว้ในสระมาใช้ได้

3. เป้าหมายสำคัญของเกษตรทฤษฎีใหม่คืออะไร

แนวคำตอบ

เพื่อให้ประชาชนพึ่งตนเอง ประหยัดและมีชัยสิทธิ์ สร้างรายได้ รวมถึงเพื่อให้เกิด

ความร่วมมือร่วมใจและช่วยเหลือกันของคนในชุมชน

4. วาดภาพเพื่อจัดแบ่งพื้นที่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ลงในกรอบที่กำหนด พร้อมเขียนอธิบายว่าจะปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์อะไรบ้าง รวมทั้งเติมรายละเอียดต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีในพื้นที่ของตน

แนวคำตอบ

ในพื้นที่แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

พื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30% ใช้ขุดสระน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำ เลี้ยงปลา ปลูก
ผักบุ้ง รวมทั้งเลี้ยงไก่

พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30% ใช้ทำนาข้าว

พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30% ใช้ปลูกมะม่วง ฝรั่ง มะนาว ตะข่า ตะไคร้
พริก ฯลฯ

พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10% ใช้เป็นที่อยู่อาศัย โรงเพราะเห็ด โรงเก็บ
เครื่องมือ

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบบันทึกคำถาม-คำตอบ

เรื่อง ทฤษฎีใหม่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่

ผลการเรียนรู้ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง บันทึกคำถามและคำตอบลงในแบบบันทึกคำถาม-คำตอบ

1. ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

2. ที่บ้านนักเรียนปลูกพืชผักสวนครัวและผลไม้หรือไม่ ถ้าปลูกมีอะไรบ้าง

3. นักเรียนคิดว่าการปลูกพืชผักสวนครัวที่บริเวณบ้านมีผลดีหรือไม่ อย่างไร

4. นักเรียนคิดว่าความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่จะนำไปใช้ในชีวิตได้หรือไม่ อย่างไร

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

แบบบันทึกคำถาม-คำตอบ

เรื่อง ทฤษฎีใหม่

แผนการเรียนรู้ที่ 1 ทฤษฎีใหม่

ผลการเรียนรู้ รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมา แนวคิด ขั้นตอน รวมทั้งปัจจัยในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่

คำชี้แจง บันทึกคำถามและคำตอบลงในแบบบันทึกคำถาม-คำตอบ

1. ทฤษฎีใหม่เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

แนวคำตอบ

แนวทางหรือหลักการในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ที่บ้านนักเรียนปลูกพืชผักสวนครัวและผลไม้หรือไม่ ถ้าปลูกมีอะไรบ้าง

แนวคำตอบ

ปลูก กล่าวคือ พืชผักสวนครัว ได้แก่ ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง ผักชี กะเพรา พริก และตะไคร้ ผลไม้ ได้แก่ ฝรั่ง ชมพู มะม่วง และขนุน

3. นักเรียนคิดว่าการปลูกพืชผักสวนครัวที่บริเวณบ้านมีผลดีหรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ

มีผลดี คือ ช่วยให้เราไม่จำเป็นต้องหาซื้อ ซึ่งเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย อีกทั้งหากมีเหลือก็สามารถนำไปขาย เป็นการสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง

4. นักเรียนคิดว่าความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีใหม่จะนำไปใช้ในชีวิตได้หรือไม่ อย่างไร

แนวคำตอบ

ได้ กล่าวคือ นำไปประยุกต์ใช้โดยการจัดสรรพื้นที่บริเวณบ้านให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ปลูกพืชผักสวนครัวไว้รอบ ๆ บ้าน ขุดสระน้ำเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งหรือฝนทิ้งช่วง รวมทั้งเลี้ยงปลาและพืชน้ำไว้สำหรับบริโภค

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

แบบฟอร์มโครงร่างโครงการ (ฉบับย่อ)

โครงร่างโครงการ

หัวข้อโครงการ

(ภาษาไทย)

.....

(ภาษาอังกฤษ)

.....

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ

.....

ข้าพเจ้า 1. รหัสประจำตัว.....

2. รหัสประจำตัว.....

3. รหัสประจำตัว.....

ที่มาและความสำคัญ (ของการทำโครงการนี้ มีการอ้างอิงว่าข้อมูลที่เรานำมาเขียนนี้มาจากแหล่งใด โดยให้นักเรียนใส่อ้างอิงแบบนามปี เช่น (สมศรี, 2550) ดูตัวอย่างได้จากการเขียนโครงร่างโครงการ)

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.

2.

3.

4.

/ วิธีการดำเนินการ...

วิธีการดำเนินการ (เขียนเป็นข้อๆ ให้เป็นลำดับขั้นตอน)

1. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและสารเคมี

.....

.....

.....

2. วิธีการทดลอง

.....

.....

.....

ระยะเวลาดำเนินการ ประมาณ.....วัน

ที่	กิจกรรม*	ระยะเวลาปฏิบัติงาน (วันที่)										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1-15	
1	ค้นคว้าหาข้อมูลและนำเสนอโครงร่างโครงงาน											
2	ทำการทดลองหรือวิจัยเอกสาร											
3	สรุปผลการวิจัย											
4	เขียนโครงงานและจัดทำรูปเล่ม											

หมายเหตุ *ให้นักเรียนวางแผนการทำโครงงาน ตามขั้นตอนวิธีการดำเนินการ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.
2.
3.
4.

เอกสารอ้างอิง/บรรณานุกรม (ตามตัวอย่าง)

1.
2.
3.
4.

หมายเหตุ ให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์ TH Saraban ขนาด 16 หรือเขียน จำนวน 20 – 30 หน้ากระดาษ A4

โปรดอ่าน ข้อควรพิจารณาในการทำโครงการนอกจากการเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจแล้ว ควรคำนึงถึง สิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. มีความปลอดภัยในการทำงาน ไม่เสี่ยงต่อความปลอดภัยของตนเอง เช่น ตัวอย่างที่ใช้ สารเคมีที่ใช้
ขั้นตอน วิธีการทำโครงการที่ปลอดภัย การเก็บตัวอย่างหรือการเก็บข้อมูลที่สะดวก
2. ใช้งบประมาณเหมาะสม ไม่มีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป (ควรปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ)
3. มีความเป็นไปได้ที่จะทำโครงการสำเร็จ (คาดว่าจะสามารถสรุปผลการทดลองตามสมมุติฐานได้
ซึ่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ควรปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ)

แบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ประเมินผลงานของกลุ่มในชั้นเรียนตามรายการที่กำหนด โดยประเมินตามความเป็นจริงที่สังเกตได้และให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง ผลงานควรได้รับการแก้ไขปรับปรุง
- 2 คะแนน หมายถึง ผลงานอยู่ในระดับพอใช้
- 3 คะแนน หมายถึง ผลงานอยู่ในระดับดี

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนรวมร้อยละ 80 ขึ้นไป

กลุ่ม ที่	รายการประเมิน															รวม 15	สรุปผลการ ประเมิน		
	1.การวางแผน			2.ปฏิบัติตามขั้นตอน			3.ปฏิบัติตามตามที่ได้รับมอบหมาย			4.ทำงานเสร็จตามเวลา			5.การนำเสนอผลงานตามลำดับขั้นตอน						
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			

หมายเหตุ : กลุ่มที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ต้องได้คะแนนตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวณัฐรดา คำแพงเมือง)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การวางแผน	มีการวางแผนและปฏิบัติตามแผน	มีการวางแผนแต่ไม่ปฏิบัติตามแผน	ไม่มีการวางแผนการปฏิบัติงาน
ปฏิบัติงานทำงานตามขั้นตอน	ปฏิบัติงานทั้งหมดตามขั้นตอนที่วางไว้	ปฏิบัติงานบางส่วนตามขั้นตอนที่วางไว้	ไม่ปฏิบัติตามตามขั้นตอนที่วางไว้
ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความกระตือรือร้น	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	ไม่ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
ทำงานเสร็จตามเวลา	ทำงานเสร็จตามเวลาดังกล่าวมีคุณภาพ	ทำงานเสร็จตามเวลาดังกล่าวมีคุณภาพปานกลาง	ทำงานไม่เสร็จตามเวลา
นำเสนอผลงานตามลำดับขั้นตอน	นำเสนอผลงานตามลำดับขั้นตอนครบถ้วนสมบูรณ์	นำเสนอผลงานตามลำดับขั้นตอนยังไม่ค่อยสมบูรณ์	นำเสนอผลงานไม่ตามลำดับขั้นตอน

เกณฑ์การประเมิน

1. กำหนดประเด็นปัญหาชัดเจน แยกตามองค์ประกอบย่อย

- 4 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดีมาก
- 3 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเอง ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนดี
- 2 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาได้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน ปัญหาที่กำหนดมีความเฉพาะเจาะจงชัดเจนพอใช้
- 1 หมายถึง กำหนดประเด็นปัญหาด้วยตนเองไม่ได้

2. วางแผนกำหนดขั้นตอนการแก้ปัญหาได้เหมาะสม

- 4 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ถูกต้องเหมาะสม
- 3 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ค่อนข้างเหมาะสม
- 2 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้เหมาะสมพอใช้
- 1 หมายถึง ออกแบบวิธีการ ขั้นตอนการแก้ปัญหา ระบุควบคุมตัวแปรได้ไม่เหมาะสม

3. ลงมือปฏิบัติตามแผน

- 4 หมายถึง ลงมือแก้ปัญหามาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองทั้งหมด
- 3 หมายถึง ลงมือแก้ปัญหามาตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนจริงจัง สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
- 2 หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดบ้าง แต่ไม่ครบถ้วน สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้ด้วยตนเองเป็นบางส่วน
- 1 หมายถึง ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดได้น้อยมาก ไม่สามารถค้นพบความรู้ ข้อคิด แนวทางการปฏิบัติตามประเด็นปัญหาที่ตั้งไว้

4. สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

- 4 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้อง และต่อเนื่อง
- 3 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ครบถ้วน ถูกต้อง แต่ขาดความต่อเนื่อง
- 2 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นบางส่วน และต้องกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- 1 หมายถึง นำข้อค้นพบ วิธีปฏิบัติไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้น้อยมาก หรือไม่นำไปใช้เลย

5. เขียนรายงานนำเสนอ

- 4 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหาและข้อค้นพบที่ได้ครบถ้วน
- 3 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้ถูกต้องชัดเจน แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหาและข้อค้นพบที่ได้ค่อนข้างครบถ้วน
- 2 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้บ้าง แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหาและข้อค้นพบที่ได้เพียงบางส่วน
- 1 หมายถึง บันทึกผลการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอข้อมูลได้น้อยมาก เห็นถึงขั้นตอนการวางแผน การลงมือแก้ปัญหาและข้อค้นพบที่ได้ไม่ชัดเจน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

นักเรียนต้องมีพฤติกรรมในแต่ละรายการอย่างน้อยระดับ 2 ขึ้นไป จำนวน 3 ใน

5 รายการ

ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

(นางสาวณัฐรดา คำแพงเมือง)

_____/_____/____

แหล่งอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจ**

พอเพียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. **แนวทางการจัดการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจ**

พอเพียง, 2542.

<http://www.mcot.net>, วันที่ 23 มีนาคม 2554

<https://www.google.com>

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร